

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/19077 GK 21
7/21947 GK 62
7/22347 GK 66
7/22467 GK 68
7/23097 GK 77
7/23348 GK 83
25 Subat 2020

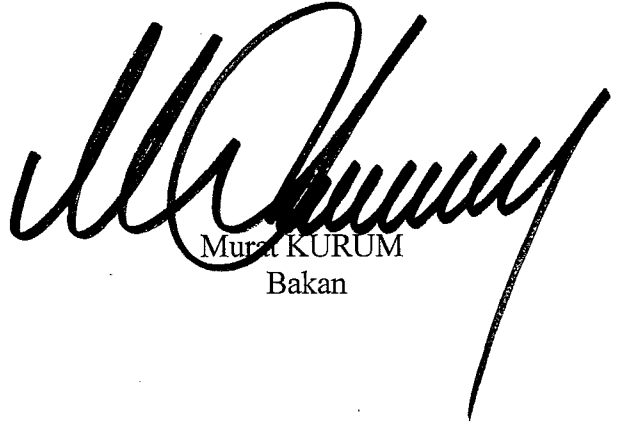
Sayı : 30824082/610- 48974
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2020
7/23349 GK 83
7/23350 GK 83
7/23351 GK 83
7/23654 GK 88
7/23769 GK 91
7/23770 GK 91
7/23771 GK 91

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

-Liste (6 Adet- 6 Sayfa)

-Cevap yazısı (39 Adet, 93 Sayfa)

7/22704 GK 73
7/23555 GK 86
7/23781 GK 91
7/20885 GK 43
7/22700 GK 73
7/23092 GK 77
7/23773 GK 91
7/23344 GK 83
7/23345 GK 83
7/24417
7/24088 GK 94
7/24089 GK 94
7/22091 GK 63

7/6137 GK 59
7/9287 GK 101
7/10158 GK 119
7/13384 GK 5
7/15368 GK 11
7/15629 GK 12
7/18700 GK 15
7/15462 GK 11
7/15367 GK 11
7/17714 GK 12
7/17980 GK 12
7/19674 GK 29
7/22626 GK 73
7/22627 GK 73

DENİZLİ MİLLETVEKİLİ
SAYIN GÜLİZAR BİÇER KARACA'NIN
TBMM 7/18700 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

Sözcü Gazetesi'nde 5 Eylül 2019 tarihinde yayınlanan Sahte beyanlı çöp vurgunu başlıklı haberde, Gümrüklerde dönüştürülebilir atık diye beyan edilerek yurda sokulan tonlarca çöpün ülkenin çeşitli yerlerine dökülmeye başlandığından, Avrupa'nın kirli çöpleri karşılığında ton başına 100 Euro para kazanan ithalatçıların, bu çöpleri vatandaşların arsasına döküp ortadan kaybolduğundan, yurtdışından çöp ithalatı yapan bir firmanın İtalya'dan aldığı tonlarca kirli çöpü, 'plastik atık' diyerek sahte beyanla gümrüklerden geçirdiği, sonra da İzmir'in Kemalpaşa İlçesi'nde bir vatandaşın arazisini kiralayarak çöpleri bu araziye döktüğü ve sırra kadem bastığından söz ediliyor. Aynı haberde açıklamaları bulunan Sokak Atıkları Toplayıcıları Derneği (SATDER) Başkanı Recep Karaman "Bazı firmaların konteyner (yaklaşık 20 ton) başına 2 bin Euro alarak AB ülkelerinin kirli çöpünü Türkiye'ye getirdiklerini, tonlarca çöpün her gün limanlarımıza geri dönüşüm malzemesi adı altında getirildiğini, firma beyanı esas alınıp denetim yeterince yapılmadığı için kirli çöpün rahatlıkla ülkeye girdiğini, İzmir'deki çöpü inceledikleri çöpün içerisinde tehlikeli atıkların olma ihtimali olduğunu, İzmir halkının sağlığı tehlikede olabileceğini" ifadelerinde bulunmuştur. Bu bilgiler doğrultusunda;

- 1-Gümrük birimlerinden, yurdumuza yıllık ne kadar dönüştürülebilir atık girişi yapılmaktadır.
- 2-Gümrük birimlerinden yurdumuza girişi yapılan dönüştürülebilir atıkların akıbeti hakkında izleme yapıyor musunuz ?
- 3-Gümrük birimlerinden yurdumuza girişi yapılan atıklar ile ilgili denetim yapıyor musunuz?
- 4-Gümrük yolu ile ülkemize atık sokulmasına yönelik eylem ve işlemleri, Sıfır Atık Polikanız açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?
- 5-Yukarıda bilgisi verilen haberde, sahte beyanla yurt dışından ülkemize getirilen ve bir yurttaşımızın arazisinde vahşi olarak depolanan, tehlikeli atık barındırma ihtimali olan çöplerle ilgili yasal süreç başlattınız mı?
- 6-Düzenli atık depolamaları dışında yapılan bu tarz vahşi depolama ile ilgili sorumlular hakkında yasal süreç başlattınız mı?
- 7-Gümrük yolu ile ülkeye sokulan atıklar üzerinde denetim yapılıyor, getirilen atıklar ile ilgili beyan usulü ile mi yetiniliyor.
- 8-Etkin atık yönetiminin sağlanması için yapılan çalışmalar nelerdir?
- 9-Hangi belediyelerde düzenli depolama tesisleri kurulmuştur? Kurulan bu tesislerde ne kadar atık depolanmıştır?
- 10-Hangi belediyelerde entegre katı atık bertaraf tesisleri kurulmuştur? Kurulan bu tesislerde ne kadar atık bertaraf edilmiştir?

11-Ülkemizde kaç tane vahşi depolama sahası vardır? Kaç tane vahşi depolama tesisi kapatılmıştır?

12-Ülkemizde 2010-2019 yılları içerisinde ne adar atık ortaya çıkmış bu atıkların ne kadarı toplanabilmiştir?

13-Ülkemizde 2010-2019 yılları içerisinde toplanan atıkların türlerine (plastik, cam, metal, kağıt, organik vs.) göre dağılımı nedir, bu atıkların ne kadarı geri kazanılmıştır?

14-Ülkemizde 2010-2019 yılları içerisinde atık geri kazanımı yoluyla ne miktarda ham madde, mamul, yarı mamul ve enerji üretilmesi sağlanmıştır?

15-2005-2019 yılları arasında hangi ülkelerden, ne miktarda ve hangi türlerde atık ithalatı yapılmıştır?

16-2005-2019 yılları arasında yapılan atık ithalatı hangi kurumlar aracılığıyla yapılmış, yurtdışından ülkeye sokulan atıklar için ne miktarda ödeme yapılmış veya alınmıştır?

17-Ülkemizin yaptığı atık ithalatının miktar bazında yıllara ve türlere göre dağılımı nedir?

18-İthal edilen plastik atıklar, plastiğin evsafına göre bir ayırma tabi tutulmakta mıdır? Eğer tutulduysa ithal edilen atık plastik türlerinin 2005-2019 yılları arasındaki miktarları nedir?

19-2005-2019 yılları arasında ithal edilen plastik çöpü tehlikeli ya da toksik atık olup olmadığı açısından gümrüklerde herhangi bir kontrol ve denetime tabi tutulmuş mudur?

20-Fitalat, bisfenol ya da benzeri toksik bileşikler içeren plastik çöpü ülkemize girmiş midir? Eğer öyle ise ne miktarda girmiştir?

21-2005-2019 yılları arasında ithal edilen plastik çöpünün ne kadarı gen dönüşüme tabi tutulmuştur?

22-Geri dönüşüme girmeyen plastik çöpü nasıl değerlendirilmektedir? Bu çöp gıda ambalajı, mutfak ekipmanı, bebek ve çocuk ürünleri ile oyuncak üretiminde hammadde olarak kullanılmakta mıdır? Kullanılmadığı neye dayanarak öne sürülebilir?

23-Gıda ambalajlarında, gıdalarda ve sularda, bebek ve çocuk ürünleri ile oyuncaklarda fitalat ve bisfenol A ile bisfenol S bileşiklerinin kalıntı analizleri yapılmakta mıdır? Eğer öyle ise ne gibi sonuçlar elde edilmiştir?

CEVAPLAR:

Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliğinin Ek-1'inde yer alan bazı tehlikesiz atıklar, ülkemizdeki lisanslı geri kazanım tesislerinin talepleri doğrultusunda geri kazanım amacıyla ithal edilmektedir. Geri kazanım tesislerinin talepleri doğrultusunda ithal edilen miktarlarda değişkenlik olmaktadır.

Tehlikesiz atıklar yalnızca lisanslı geri kazanım tesisleri tarafından geri kazanım amaçlı getirilmekte olup, geri kazanımı mümkün olmayan atıklar ile bertaraf amaçlı atık ithalatı yasaktır. "*Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi*

Tebliği” kapsamında yer alan tehlikesiz atıkların ithalinde Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerimizce gümrük aşamasında denetimler yapılarak, tehlikesiz atıkların ithalatının Bakanlığımız izin ve denetiminde kontrollü olarak yapılması sağlanmaktadır.

Bu kapsamda, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden çıkarılan 2019/3 sayılı Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliği kapsamında; Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatlarında görevli denetim personelleri tarafından atık ithalat denetimleri gerçekleştirilmektedir.

Adı geçen Tebliğ hükümleri kapsamında; atıkların ithalat için uygun olup olmadığı başvuru belgeleri ve fiziki kontrol sonuçlarına göre değerlendirilmekte ve atıkların ithalatı yasak olan atık listesinde yer alıp almadığı, başka atık ya da malzemeler ile karışıp karışmadığı kontrol edilmekte, gerek görülmesi halinde ise atığın tehlikeli madde ile kontamine olup olmadığına dair elementel analiz yaptırılmaktadır.

İthalatı uygun bulunmayan atıkların ithalatçısı tarafından menşe ülkeye/yüklemenin yapıldığı ülkeye iade edilmesi veya üçüncü bir ülkeye transit edilmesi sağlanmaktadır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve yerel idarelerin katkıları ile ülkemizde geri dönüşüm sektörü kapasitesini arttırarak ve büyüyerek gelişme sürecini devam ettirmektedir. 2017 yılında başlatılan ve atıkların kaynağında ayrı toplanarak geri kazanımını esas alan ve hem ekonomimize hem de istihdama katkı sağlayan Sıfır Atık Projesi ile son zamanlarda gerek atık yönetiminde gerekse sanayi sektöründe büyük gelişmeler yaşanmıştır.

Başta Çevre Kanunu olmak üzere çevre mevzuatını oluşturan bütün hukuki düzenlemelerde doğal kaynakların korunması, atıkların geri dönüşüm sistemine dahil edilerek hammadde olarak ekonomiye tekrar kazandırılması ve kaynakların daha akılcı kullanılmasının sağlanması hedeflenmiştir.

Türkiye genelinde 89 adet tesis bulunmaktadır.

Vahşi depolama sahası olarak ifade edilen düzensiz döküm sahalarının kapatılması ve rehabilitasyonu 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi ve 5393 sayılı Belediye Kanuna göre belediyelerin sorumluluğundadır.

Endüstriyel tehlikeli ve tehlikesiz atıklara ilişkin Bakanlığımız web sayfası (<https://ced.csb.gov.tr/>) içerisinde yer alan Resmi İstatistikler başlığı altında Tehlikeli ve Tehlikesiz Atık İstatistikleri paylaşılmakta olup, söz konusu atıklara ilişkin verilere web adresinden ulaşılabilir.

Bakanlığımızca hazırlanan Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planı kapsamında yapılan atık karakterizasyon çalışmasına göre; belediye atıklarının % 55.54 biyobozunur atık, % 8.11 kağıt-karton, % 5.86 plastik, % 3.38 cam, % 1.37metal, %17.28 yanabilir, % 0.43 evsel tehlikeli atıklar, % 8.03 diğerleri olacak şekildedir.

Ülkemizdeki lisanslı geri kazanım tesislerinin talepleri doğrultusunda geri kazanım amacıyla ithal edilecek tehlikesiz atık miktarında ve ithal edilen ülkelerde de değişiklik görülebilmektedir.

Tehlikesiz atıklar yalnızca Bakanlığımızdan lisans almış geri kazanım tesisleri tarafından geri

kazanım amaçlı getirilmektedir. Bakanlığımız Döner Sermaye Fiyat listesinde her yıl belirlenen miktarlarda atık ithalatı uygunluk belge bedeli alınmaktadır.

İthal edilen plastik atıkların tamamı geri kazanım amaçlı getirilmektedir. Geri kazanımı mümkün olmayan atıklar ile bertaraf amaçlı atıkların ithalatı yasaktır.